

Neoficialieji Vilniaus choronimai – jaunimo kalbos atspindys

Veslava Sidaravičienė

Vilniaus universiteto Filologijos fakultetas
Baltijos kalbų ir kultūrų instituto Baltistikos katedra
Vilnius University Faculty of Philology
Institute for the Languages and Cultures of the Baltic, Department of Baltic Studies
Universiteto g. 5, LT-01131 Vilnius
E. paštas veslava.sidaraviciene@gmail.com
ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0005-6565-6283>
Moksliniai interesai: onomastika, urbanonimika, jaunimo kalba
Research interests: Onomastics, Urbanonymics, language of youth

Santrauka. Straipsnyje aptariami neoficialieji Vilniaus choronimai pagal jų sudarymo būdus. Atlikus tyrimą nustatyta, kad neoficialieji choronimai jaunimo kalboje sudaromi remiantis: 1) oficialiuoju choronimu (ar jo dalimi), plg. *Fabai* (*Fabijoniškės*), *Baltuša* (*Baltupiai*); 2) pavadinama vieta, plg. *Bomžynas* (*Naujininkai*): *bomžynas* (LKŽŽ, p. 90) ‘gyvena nepasiturintys žmonės’), *Lušnynas* (*Kirtimai*): *lūšnynas* (‘mikrorajone daug apgriuvusių namų’) ir 3) oficialiuoju choronimu ir pavadinama vieta, plg. *Fabibiškės* (*Fabijoniškės*) ← *Fabi[jon]iškės* + *bibi[s]*, *Seilėtekis* (*Saulėtekis*) ← *S[au]lėtekis* + *seilė*. Jaunimo kalboje linkstama vartoti oficialiojo pavadinimo pagrindu sudaromų choronimų trumpąsias formas, atspindinčias kalbos ekonomijos dėsnius, nes kiekybiškai gausiausią pogrupį sudaro motyvuotieji neoficialieji choronimai, apimantys 56 % choronimų. Kitas reiškinys, svarbus sudarant naują pavadinimą, – poreikis suteikti pavadinimams emocinį, ekspresyvių atspalvį. Tai rodo asociacinio pagrindo pavadinimai, kurių užfiksuota mažiau – 36 %, ir kiti pavadinimai, apimantys 8 % visų neoficialiųjų choronimų.

Reikšminiai žodžiai: neoficialieji choronimai; neoficialieji urbanonimai; choronimai; jaunimo kalba; urbanonimų sudarymo būdai.

Unofficial Choronyms of Vilnius: a Reflection of Youth Language

Abstract. The article discusses the formation of unofficial choronyms in Vilnius based on their linguistic characteristics. The study reveals that unofficial choronyms are formed based on three main processes: 1) by deriving from official choronym or their parts, e.g. *Fabai* (derived from *Fabijoniškės*), *Baltuša* (from *Baltupiai*); 2) by using a named place as the basis, e.g. *Bomžynas* (*Naujininkai*): *bomžynas* (LKŽŽ 90) “where poor people live”, *Lušnynas* (*Kirtimai*): *lūšnynas* (“refers to many dilapidated houses in the district”); and 3) by combining an official choronym with a named place, like *Fabibiškės* (derived from *Fabijoniškės*) ← *Fabi[jon]iškės* + *bibi[s]*, and *Seilėtekis* (from *Saulėtekis*) ← *S[au]lėtekis* + *seilė*. The trends in the spoken language of young people demonstrate a tendency to use short forms of the official name-based choronyms, reflecting principles of language economy. The largest subgroup in terms of numbers is motivated unofficial choronyms, accounting for 56% of the examples. Another aspect important in the development of new names is the need to give names and imbue them with emotional and expressive qualities. Names based on associations make a smaller proportion (36%), while the third group is the least common (8%).

Keywords: unofficial choronyms; unofficial urbanonyms; choronyms; youth language; the ways of forming choronyms.

Submitted 21 February 2023 / Accepted 5 June 2023

Iteikta 2023 02 27 / Priimta 2023 07 05

Copyright © 2023 Veslava Sidaravičienė. Published by Vilnius University Press. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License CC BY 4.0, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium provided the original author and source are credited.

Įvadas

Terminas *choronimas* kilo iš gr. *χώρα* ‘kraštas’ (Podolskaja, 1978, p. 160). Choronimai¹ yra tikriniai tam tikros teritorijos, srities ar rajono pavadinimai, priskirtini prie *urbanonimų*, įvardinančių įvairių miesto topografinių (geografinių) objektų pavadinimus, poklasio (Podolskaja, 1978, p. 154). Anot Vitalijos Maciejauskienės (1973, p. 4), Vilniaus choronimai dažniausiai atsirado iš oikonimų, pvz., *Kirtimai*, *Viršuliškės*. Šie rajonai – tai anksčiau buvusios gyvenvietės, prijungtos prie miesto. Dalies Vilniaus vietovardžių formavimosi laikotarpiu laikytinas XVI a. (Jurkštas, 1978, p. 93), o tokių gyvenviečių pavadinimai, kaip pvz., *Saltoniškės*, *Šeškinė* ar *Šnipiškės*, yra minėti XVI a. senuosiuose raštuose (Jurkštas, 1985, p. 38) ir iki šiol vartojami kasdienėje komunikacijoje.

Oficialieji choronimai skirtini nuo *neoficialiųjų* choronimų, kurie kuriami spontaniškai, būna lingvistiškai žaismingi, sudaromi atsiradus tam tikros grupės ar individo poreikiui pavadinti vietą. *Neoficialieji choronimai* (toliau – NCH) onomastikos darbuose dažniausiai apžvelgiami kartu su kitais neoficialiaisiais urbanonimais (pvz., Balode, 2014, p. 66–67; Balode, Doniņa, 2015, p. 77–91; Groblińska, 2020 ir kt.). Tyrimų apie NCH nėra daug, išskirtinas Danutos Bieńkowskos (1992, p. 5–9) straipsnis, kuriame išryškinti bendro pobūdžio oficialiųjų ir šnekamosios kalbos Lodzės rajonų bei gyvenviečių pavadinimų ypatumai. Bieńkowska (1992, p. 7–8) pastebėjo tendenciją vartoti vieno žodžio pavadinimus ir šį reiškinį susiejo su kalbos ekonomijos dėsniais.

Šio tyrimo tikslas – nustatyti Vilniaus neoficialiųjų choronimų sudarymo būdus jaunimo kalboje bei atskleisti pavadinimų suteikimo priežastis, vartojimo polinkius². Šiam neoficialiųjų urbanonimų poklasiui (Podolskaja, 1978, p. 154) yra būdingi saviti sudarymo ir vartosenos ypatumai, atskleidžiantys jaunimo kalbos tendencijas, neoficialiųjų pavadinimų raidą bei kaitą.

Empirinė darbo medžiaga rinkta naudojant straipsnio autorės sudarytą klausimyną *Neoficialiųjų Vilniaus miesto objektų pavadinimai*³, kuris pildytas internetu ir popierine forma. Šalia kitų anketos klausimų domėtasi, kaip neoficialioje aplinkoje vadinami 22 atrinkti Vilniaus mikrorajonai: *Antakalnis*, *Baltupiai*, *Fabijoniškės*, *Justiniškės*, *Karoliškiškės*, *Kirtimai*, *Lazdynai*, *Naujamiestis*, *Naujininkai*, *Naujoji Vilnia*, *Pilaitė*, *Pašilaičiai*, *Santariškės*, *Saulėtekis*, *Senamiestis*, *Šeškinė*, *Šiaurės miestelis*, *Šnipiškės*, *Užupis*, *Viršuliškės*, *Žemieji Paneriai*, *Žvėrynas*. Šie mikrorajonai reprezentuoja skirtingas miesto dalis – centrą, pietus, rytus, vakarus ir šiaurę.

Apklausa atlikta 2014–2018 m. 17-oje Vilniaus mokslo įstaigų (mokyklose, gimnazijose, universitetuose, profesinėse mokyklose), pasirinkus tikslinę grupę – jaunimą nuo

¹ *Choronimais* plačiąja prasme laikomi tikriniai didesnių geografinių ar administracinių teritorijų pavadinimai (Gałkowski 2021, 60; ICOSe).

² Straipsnyje NCH neskirti pagal amžiaus, lyties grupes, vietinį ir nevietinį jaunimą ar mokamas kalbas, kadangi lietuvių respondentai traktuoti kaip vientisa tyrimo grupė, sąveikaujanti toje pačioje teritorijoje.

³ Anketavimo būdu rinkti duomenys apie neoficialiuosius choronimus yra gerokai platesnio tyrimo apie neoficialiųjų Vilniaus urbanonimų sudarymo būdus, analizuotus autorės disertacijoje *Neoficialiųjų Vilniaus urbanonimų sudarymo polinkiai lietuvių jaunimo kalboje* (žr. Sidaravičienė 2023), dalis, kur galima susipažinti ir su anketa, kurioje yra klausimų ir apie choronimus.

16 iki 25 m. Tyrime dalyvavo 440 respondentų, iš jų – 338 anketas užpildė lietuviais save laikantis jaunimas. Disponuojamos medžiagos kiekis – 140 atskirų NCH su skirtingais tos pačios formos užrašymo variantais, kurie straipsnyje teikti paraleliai, anketų atsakymuose esančiomis formomis. Klausimyne to paties oficialiojo choronimo neoficialiųjų paralelių formų užrašymo skaičius nebuvo ribotas.

Toliau pristatant NCH, kurio pamatas – oficialusis choronimas, šalia neoficialiojo pavadinimo skliaustuose nurodomas oficialusis choronimas (1a) ir pažymima, kiek sykių šis NCH užrašytas anketose, atskirtos paralelios formos (1b), kurių pateikimo skaičius sumuotas. Neoficialiosios formos, užrašytos po vieną kartą, analizuotos kartu su paplitusiais neoficialiaisiais pavadinimais. Iš empirinės medžiagos paaiškėjo, kad vienetinius NCH vartoja Vilniuje ir ne Vilniuje gimę respondentai. Jų atsakymai padėjo išryškinti bendrus Vilniaus NCH sudarymo polinkius ir buvo naudingi tiriant atskiroms NCH grupėms būdingus bruožus. Pavieniai užfiksuotų NCH atvejai išryškino šnekamojoje kalboje vartojamų formų ir jų sudarymo būdų įvairovę.

1. (a) *Šnipkės (Šnipiškės)* 1×
(b) *Naujanai || Naujenai (Naujininkai)* 100×

Kai NCH su pavadinama vieta remiasi asociatyviai, po oficialiosios leksemos ir užrašymų skaičiaus teiktas pamatinis žodis ir pristatyta įvardijimo motyvacija (2). Pamatas nurodytas remiantis LŽŽ, LKŽŽ, LKŽe ir kitais leksikos žodynais bei duomenų bazėmis (LŽBe, LKNBe).

2. *Taboras (Kirtimai)* 24×: *taboras* ‘čigonų (romų) gyvenamoji vieta’

Jeigu NCH pamatą sudaro oficialusis pavadinimas ir asociacijos būdu atsiradusi leksema, po pateikimų skaičiaus, teiktas NCH sudarymo modelis (3).

3. *Fabibiškės (Fabijoniškės)* 1×: **Fabi**[jon]iškės + **bibi**[s]

Šio tipo NCH sudarančios žodžių dalys paryškintos, o fonemų sąliejų vietos pabrauktos, lauztiniuose skliaustuose teikiamos trumpinamos pamatinio choronimo dalys.

NCH klasifikacija

Sinchroniškai tiriant neoficialiuosius urbanonimus, kurių dalį sudaro choronimai, pavadinimai grupuojami į *pirminius* (Ainiala, 2008, p. 107–109; 2010, p. 101) ir *antrinčius* (Ainiala, 2008, p. 106–108; 2012, p. 101)⁴. *Pirminiais neoficialiaisiais urbanoni-*

⁴ *Pirminiai* ir *antrinčiai* pavadinimai sinchroniniuose NU tyrimuose (plg. Ainiala, 2008, p. 101) ir analizuojant lietuvių toponimų darybą (plg. Vanagas, 1970 p. 28, p. 53) traktuojami skirtingai. Kadangi hidronimų sistema yra susiformavusi, nekintanti (Vanagas, 1964, p. 207), o šnekamosios kalbos pavadinimų – permaininga ir nenusistovėjusi (Groblińska, 2020, p. 125), todėl šios sąvokos skiriasi.

mai laikomi su oficialiojo pavadinimo kamieniu darybinio ryšio neturintys pavadinimai (Ignatowicz-Skowrońska, 2003, p. 296; Ainiala, 2005, p. 271; 2008, p. 101). *Antrinių neoficialiųjų urbanonimų* pamatą sudaro oficialusis pavadinimas arba jo dalis. Remdamasi šiuo skirstymu, Laimutė Balodė (2014, p. 66–67) glaudstai pristatė Kauno ir Vilniaus neoficialiųjų urbanonimų sudarymo būdus: pamatinio žodžio trumpinimą, pvz., *Fabai* (= *Fabijoniškės*), priesaginę darybą, pvz., *Salom-eika* (= *Vilniaus Salomėjos Nėries gimnazija*), dūrybą, pvz., *Liud-giris* (< *Liudo Giros gatvė*) ir kt. Tai – pirmoji Vilniaus ir Kauno neoficialiųjų pavadinimų analizė.

NCH skirstomi remiantis neoficialiosios formos santykiu su oficialiuoju pavadinimu ar jo dalimi (Ainiala, 2010, p. 101). Pirmajai grupei priskirti NCH, kurie pagal ryšį su oficialiuoju pavadinimu laikyti motyvuotaisiais. Jie yra sudaromi remiantis oficialiuoju choronimu (ar jo dalimi) (4a). Antrosios grupės NCH pagal santykį su oficialiuoju pavadinimu laikyti asociaciniais (4b). Jie atsirado iš asociacijų, kilusių dėl pavadinamos vietos. Trečiosios grupės neoficialiųjų pavadinimų pamatą sudaro oficialusis choronimas (ar jo dalis) ir su pavadinama vieta asociacijos būdu susijusi leksema (4c). Šie pavadinimai yra mišrios motyvacijos choronimai.

4. (a) *Baltai* (*Baltupiai*) 9×
- (b) *Bomžynas* (*Naujininkai*) 1×: *bomžynas* (LKŽŽ, p. 90)
- (c) *Šikinė* (*Šeškinė*) 1× ← *Š*[eš]*kinė* + *šik*[ti]

Kiekybiškai gausiausias pogrupis – motyvuotieji NCH – sudaro daugiau nei pusę visų neoficialiųjų pavadinimų – 56 %. Asociacinio pagrindo pavadinimų užfiksuota mažiau – 36 %, trečiosios grupės pavadinimai yra rečiausi – 8 % visų choronimų. Kiekybinis NCH sudarymo būdų pasiskirstymas rodo, kad jaunimo kalboje linkstama sudaryti ir vartoti pavadinimus, kurie remiasi oficialiuoju pamatu.

Motyvuotieji NCH

Motyvuotieji NCH struktūriniu-gramatiniu požiūriu pagal pamatinių žodžių pokyčius išskirti į šešis pogrupius: trumpinius (5a), priesaginius trumpinius (5b), priesaginius (5c), sudurtinius (5d), sudėtinius (5e) ir akroniminius⁵ (5f) neoficialiuosius pavadinimus. Iš dažniausiai užrašytų formų paaiškėjo, kad trumpinimas – produktyviausias NCH, besiremiančių oficialiąja forma, sudarymo būdas (61 iš 78 NCH). Sudurtiniai (1 iš 78 NCH) ir sudėtiniai (4 iš 78 NCH) choronimai sudaromi retai dėl pamatinių pavadinimų ilgumo ir sudėtingumo.

5. (a) *Kirtai* (*Kirtimai*) 1×
- (b) *Viršulkė* (*Viršuliškės*) 1×
- (c) *Lazdinkė* (*Lazdynai*) 1×
- (d) *Šiauramiestis* (*Šiaurės miestelis*) 1×

⁵ Akroniminių choronimų (3 iš 78 NCH) vartoseną sietina su rašytine kalba.

- (e) *Šiaurės miestas* (*Šiaurės miestelis*) 2×
 (f) *Š. M.* || *ŠM* (*Šiaurės miestelis*) 3×

Iš 1 lentelės matyti dažniausiai anketose užrašytos neoficialiųjų pavadinimų formos. Jaunimo kalboje vyrauja trumpi, patogūs vartoti neoficialieji Vilniaus dalių pavadinimai su *pluralia tantum* baigmenimis. Labiausiai prigijusi NCH *Fabai* 249× vartoseną. Šios formos produktyvumas taip pat pastebimas ir lingvistiniame miesto žemėlapyje – Fabijoniškėse atidarytas *Baras Fabai*, kebabinė *Fabų kebabai*, įkurtas krepšinio klubas *Fabai*. Kito choronimo *Karoliniškės* neoficialieji variantai *Koralai* ir *Karolai* teikiami atskirai siekiant išryškinti produktyviausią NCH variantą. NCH *Koralai* 116× laikytinas pagrindiniu šio oficialiojo pavadinimo variantu. Užfiksuotas vienas NCH, kurio sutrumpėjęs pamatinis choronimas praplėstas priesaga *-eika*, plg. *Vileika* (*Naujoji Vilnia*). Šis neoficialusis pavadinimas greičiausiai yra perimtas iš vietinių lenkų kalbos, plg. *Nowa Wilejka* (*Naujoji Vilnia*).

1 lentelė. Dažniausi NCH

Nr.	Neoficialieji choronimai	Oficialieji choronimai	Užrašymų dažnumas
1.	<i>Fabai</i>	<i>Fabijoniškės</i>	249
2.	<i>Pašilai</i>	<i>Pašilaičiai</i>	191
3.	<i>Naujanai</i>	<i>Naujininkai</i>	117
4.	<i>Koralai</i>	<i>Karoliniškės</i>	116
5.	<i>Justai</i>	<i>Justiniškės</i>	110
6.	<i>Viršulai</i>	<i>Viršuliškės</i>	100
7-8.	<i>Vileika</i>	<i>Naujoji Vilnia</i>	99
7-8.	<i>Santarai</i>	<i>Santariškės</i>	99
9.	<i>Šeškai</i>	<i>Šeškinė</i>	86
10.	<i>Karolai</i>	<i>Karoliniškės</i>	36

Trumpinimas laikytinas nereguliaru, bet produktyviu procesu, kurio rezultatas – naujos žodžių formos, pasižyminčios ekspresyvumu (Sinkevičiūtė, 2006, p. 23). NCH trumpiniai (juos žr. 1 lentelėje) atsirado dėl poreikio glaustai ir ekonomiškai patenkinti kasdienės komunikacijos poreikius. Pamatinųjų žodžių trumpinimas pastebimas ir kitų šalių neoficialiųjų urbanonimų daryboje (dėl to žr. Ainiala, Saarelma, Sjöblom, 2012, p. 106; Balode, 2011, p. 3; 2014, p. 63).

Pamatinio kamieno fleksija skiriasi nuo sutrumpėjusių NCH. Trumpiniai antrinės toponimizacijos metu linkę išlaikyti arba perimti *pluralia tantum* formą. Lietuvos vietovardžių tyrėjai daugiskaitinius toponimus laiko daugiskaitinės formos raiškos tipu, kuris reiškia kuopinį vienetą, be formalių pakitimų perėjusį į kitą onimų klasę (Razmukaitė 1998, p. 5; 2008, p. 64, p. 66). Pluralizacija – tai produktyviausias formalusis oikonimų pakitimas (Razmukaitė 1994, p. 152–162; 1998, p. 5). Pagal analogiją su daugiskaitiniais oikonimais

ir oficialiaisiais daugiskaitiniais choronimais (plg. *Bajorai, Naujininkai, Pašilaičiai* ir kt.) yra vartojami daugiskaitiniai NCH baigmenys.

NCH trumpiniai pagal santykį su pamatinio žodžio fleksija yra dvejopi. Vieni jų yra neoficialieji trumpiniai, kurie išlaiko pamatinio choronimo daugiskaitos formą, o jų giminės forma lieka nepakitusi (6a), (6b). Kiti neoficialieji trumpiniai perėmė daugiskaitos formą su *-ai* dėl analogijos su kitais pavadinimais, tačiau jų raiška yra kitokia nei pamatinių choronimų (7a), (7b). Dėl užrašymo ir vartosenos dažnumo (žr. 1 lentelę) daugiskaitos baigmuo *-ai* gali būti laikytinas Vilniaus NCH trumpinių ypatybe.

6. (a) *Baltai (Baltupiai)* 9×
(b) *Naujanai || Naujenai (Naujininkai)* 100×
7. (a) *Fabai (Fabijoniškės)* 129×
(b) *Santarai (Santariškės)* 99×

Dalies sutrumpėjusių NCH *pluralia tantum* giminės formos nėra nusistovėjusios. Tai rodo užfiksuoti to paties pamatinio pavadinimo NCH trumpiniai, kurie turi pagal analogiją perimtą daugiskaitos formą ir pakitusią giminės raišką (8a), (8b). Nors NCH trumpiniams būdingi variantiški baigmenų užrašymai, kiekybiškai linkstama Vilniaus jaunimo kalboje sudaryti daugiskaitinius NCH trumpinius (dar žr. 1 lentelę).

8. (a) *Justai || Jūstai (Justiniškės)* 112×
(b) *Justos (Justiniškės)* 2×
(c) *Pilė (Pilaitė)* 3×
9. *Viršulai || Viršūlai (Viršuliškės)* 110×
10. *Karolai (Karoliniškės)* 36×

Sutrumpėjusio pamatinio choronimo dalis dažniausiai plečiama priesaga *-kė(s)* (11a), (11b), (11c). Užfiksuoti pamatinio kamieno balsio <i> užrašymo svyravimai (11b), (11c). Balsiai ilginami kirčiuotame uždaražyme NCH trumpinio skiemenyje prieš priesagą ir gali priklausyti nuo polinkio ilginti trumpuosius kirčiuotus žodžio kamieno balsius vilniečių šnekamojoje kalboje (Grumadienė, 1989, p. 292–296). Tai gali būti ir užrašymo netolygumai.

11. (a) *Šnip-kės (Šnipiškės)* 1×
(b) *Justin-kė || Justin-kės || Justyn-kė (Justiniškės)* 3×
(c) *Karolin-kė || Karolyn-kės (Karoliniškės)* 2×

Priesagos *-anai* (12a), *-akai* (12b), *-iškės* (12c), *-ykas (-ikas)* (12d), *-uša (-ė)* (12e), *-eika (-ejka)* (12f) yra pavienės. Priesaginių trumpinių produktyvumas yra nevienodas. Prigijusia forma laikytinas priesagos *-eika* vedinys *Vil-eika* ir pavadinimai su priesaga *-uša (-ė)*: *Balt-uša*. Varianto *Balt-ušė* ir kitų NCH užrašymų dažnumas yra mažesnis.

12. (a) *Just-anai* (*Justiniškės*) 1×
 (b) *Nauj-akai* (*Naujininkai*) 5×
 (c) *Just-iškės* (*Justiniškės*) 1×
 (d) *Žvēr-ykas* || *Žver-ikas* (*Žvėrynas*) 2×
 (e) *Balt-uša* || *Balt-ušė* (*Baltupiai*) 21×
 (f) *Vil-eika* || *Vil-ejka* || *Vil-eikai* (*Naujoji Vilnia*) 101×

Oficialieji choronimai yra dažnai plečiami priebalsine priesaga *-k-* (13a-d). Dėl jos dažnumo polinkis plėsti choronimus šia priesaga laikytinas dėsningu neoficialiųjų pavadinimų reiškiniu, nors ir priesaginiams trumpiniams, ir priesaginiams vediniams būdingi saviti sudarymo ypatumai, lydimi skirtingų struktūros pokyčių.

13. (a) *Baltup-ka* || *Baltup-kė* (*Baltupiai*) 11×
 (b) *Žvėryn-kė* || *Žvėrin-ka* (*Žvėrynas*) 4×
 (c) *Šeškin-ka* || *Šeškin-kė* (*Šeškinė*) 10×
 (d) *Užup-kė* || *Užup-ka* (*Užupis*) 24×

Apskritai *-k-* tipo priesagos būdingos ir šnekamosios kalbos priesaginiams dvikamiesiems vardų trumpiniams (Sinkevičiūtė, 2002, p. 331; 2006, p. 175–176). Jų paplitimą galėjo lemti ir šnekamojoje kalboje vartojami apeliatyvai, plg. *kaimynka*, *vagilka* (Sinkevičiūtė, 2002, p. 331), taip pat žargonas, plg. *kačialkė* (LKŽŽ, 2012, p. 245).

Pasitaikė ir sudėtinių motyvuotųjų neoficialiųjų pavadinimų. Vieną NCH sudaro du nariai, iš kurių antrajam būdinga pagal analogiją su kitais NCH trumpiniais perimta *pluralia tantum* forma (14a). Kitiems trims iš užfiksuotų NCH būdingas trumpinimas. Vienu atveju trumpinamas pirmasis įvardžiutinis pamatinio choronimo narys (14b), kitais atvejais – antrasis sudėtinio choronimo narys, keičiant baigmenį (14d) ar jį išlaikant (14c). Šie NCH rodo polinkį vartoti trumpus pavadinimus.

14. (a) *Šiaurės miesteliai* (*Šiaurės miestelis*) 1×
 (b) *Nauja Vilnia* (*Naujoji Vilnia*) 1×
 (c) *Šiaurės miestas* (*Šiaurės miestelis*) 2×
 (b) *Šiaurės miestis* (*Šiaurės miestelis*) 1×

Trijų užrašytų akronimų pamatą sudaro dviejų žodžių pirmosios grafemos (15a) arba pamatinio choronimo priebalsiai (15b). Šių dviejų pavadinimų perteikimas akronimais sietinas su rašytine forma, o trečiasis – su kalbiniu žaidimu (15c).

15. (a) *Š. M.* || *ŠM* (*Šiaurės miestelis*) 3×
 (b) *Sltk* (*Saulėtekis*) 1×
 (c) *LSD* || *LZD* (*Lazdynai*) 1×: LSD ('stiprus haliucinogeninis narkotikas')

Sudurtinio NCH su jungiamuoju balsiu <a> (16) pirmasis narys determinuoja antrąjį ir susiaurina jo reikšmę, antrajame dėmenyje yra prarasta pamatinio žodžio priesaga *-elis*. Tai gali būti susiję su poreikiu trumpinti dūrinį, kad būtų patogiau jį vartoti jaunimo kalboje.

16. *Šiauramiestis (Šiaurės miestelis)* 1×

Motyvuotųjų NCH paralelios formos, atsiradusios trumpinant pamatinį kamieną, plečiant jį priesagomis, suduriant, sudedant oficialųjį pavadinimą ar jo dalį (-is) bei abreviatūrizacijos būdu, sudaro pagrindą naujų, žaismingų, emociškai konotuočių ir ekspresyvių pavadinimų pagrindą. Neigiamas emocinis vertinimas ryškinamas žymiai dažniau nei teigiamas. Anot Ainialos (2012, p. 109), tai – tipiška jaunimo kalbos ypatybė.

Asociaciniai NCH

Asociaciniai NCH – toponimizacijos (rečiau – antrinės toponimizacijos) būdu atsiradę pavadinimai iš apeliatyvų ir onimų, rodantys respondentų santykį su įvardijamomis vietomis. Asociacinių neoficialiųjų pavadinimų klasifikacija priklauso nuo leksemų įvairovės ir pobūdžio (plg. Ainiala, 2012, p. 107). Emocinis mikrorajonų vertinimas nustatomas pagal NCH pamatinio žodžio stilistinę žymėtumą.

Vilniaus NCH pagal atsiradimo motyvus skirti į keturias grupes. Pirmąją grupę sudaro orientaciniai pavadinimai, kurie padeda nustatyti objekto ar vietos padėtį mieste, jame susiorientuoti. Orientacinių NCH atsiradimo pagrindas – asociacijos, susijusios su pavadinamoje vietoje esančiais pastatais (17a), (17b), vietos tipu (17c), (17d). NCH kuriami pagal vietą, kurioje yra objektas (17e), (17f). Šie NCH perteikia Vilniaus žemėlapio interpretavimo ypatumus ir jaunimo turimą miesto suvokimą: išskiriamas miesto centras (17g), vidurys (17a) ir pakraščiai (17b).

17. (a) *Barakas (Naujamiestis)* 1×: *barakas* (LŽŽ, 2007, p. 26; LKŽŽ, 2012, p. 63) ('bendrabutis')
- (b) *Ligoninės (Santariškės)* 1×: *ligoninės* ('rajone yra gydymo įstaigų kompleksas')
- (c) *Taboras (Kirtimai)* 24×: *taboras* ('romų gyvenamoji vieta')
- (d) *Čigonkiemis (Kirtimai)* 1×: *čigonkiemis* ('vieta, kurioje gyvena romų tautybės žmonės')
- (e) *Viduriukas (Šiaurės miestelis)* 1×: *viduriukas* ('vieta, kurioje yra rajonas')
- (f) *Užmiestis (Pilaite)* 1×: *užmiestis* ('vieta, kurioje yra rajonas')
- (g) *Centriukas (Senamiestis)* 1×: *centriukas* ('vieta, kurioje yra rajonas')

Antrajai grupei priklauso su asmenimis susiję pavadinimai, suteikti atsižvelgus į šalia įvardijamo objekto, vietos ar jo viduje esančius asmenis. Šie pavadinimai kuriami nurodant asmenis (18a) ir jų vykdomą veiklą (18b). NCH pagrindą sudaro įvairios asmeninės ar socialinės asociacijos, susijusios su rajone gyvenančiais žmonėmis ar jų atliekamais veiksmais.

18. (a) *Čigonai*⁶ (*Kirtimai*) 2×: *čigonai* ('gyvena romų tautybės žmonės')
 (b) *Praktika* (*Žemieji Paneriai*) 1×: *praktika* ('rajone atliekama veikla')

Taip pat išskirti pavadinimai, kurių atsiradimo priežastis – kontekstas. Kontekstinių NCH pagrindas yra istoriškai motyvuotas. Užfiksuoti NCH *Krasnucha* variantai (19a–e), kurių pirminė reikšmė sietina su *Savanorių prospektu*, anksčiau vadintu *Raudonosios armijos prospektu*, plg. *krasnij* 'raudonas' (DRLKŽ I, 2011, p. 956) 29×. NCH, nurodantys mikrorajonų pavadinimus, laikytini perkeltiniais pavadinimais (Vanagas 1988, 14), plg. *neoficialusis hodonimas* → *neoficialusis choronimas*. Jų formos gali varijuoti nykstant pirminei motyvacijai – nežinoma, kuri Vilniaus vieta nurodoma neoficialiuoju pavadinimu *Krasnucha*, todėl pagal neigiamą konotaciją perkeliama kitoms prastai vertinamoms Vilniaus vietoms pavadinti. Šią mintį grindžia užrašymų svyravimai, pasireiškiantys fonetiniu ir semantiniu lygmenimis: svyruoja NCH pirmojo skiemens inicialių <ch> ar <k>, antrojo skiemens balsių <u> arba <ū>, trečiojo skiemens inicialių <x>, <ch>, <h> užrašymas. Tai rodo, kad nėra aiški pagrindinė NCH forma.

19. (a) *Chrasnūcha* (*Naujamiestis*) 1×
 (b) *Krasnucha* (1. *Naujamiestis*; 2. *Karoliniškės*; 3. *Naujininkai*; 4. *Naujoji Vilnia*) 11×
 (c) *Krasnūcha* (1. *Naujamiestis*; 2. *Naujininkai*; 3. *Kirtimai*; 4. *Vilkpėdė*) 21×
 (d) *Krasnūha* (*Naujamiestis*) 2×
 (e) *Krasnūxa* (*Naujamiestis*) 1×

Perkeltinių asociacinių NCH pagrindas yra onimai. Vieni jų yra vizualiniai NCH, kurių sudarymo priežastys – asociacijos, kylančios dėl vietos panašumo su kitais miestais (20a). Lyginamąjį aspektą sudaro pastatų panašumas su minėtais miestais, persijotas per sarkazmo, ironijos prizmę. Kiti yra orientaciniai pavadinimai, kurių motyvacija sieta su rajone esančiais pastatais (20b). Šie mikrorajonai įvardinti pagal teritorijoje išskirtą objektą.

20. (a) *Šanchajus* | *Šanxajus* (*Šnipiškės*) 12×: *Šanchajus* ('panašumas į nurodytą Kinijos miestą – vietovėje yra daug, tankiai gyvenančių žmonių')
 (b) *Mada* (*Viršuliškės*) 2×: *Mada* ('prekybos centras yra Viršuliškėse')

Šioje grupėje pasitaikė NCH (21a), (21b), kuriems būdinga antrinė toponimizacija. NCH įvardinami pagal rajone esančių pastatų neoficialiuosius pavadinimus, plg. *Niujorku* vadinamas *Šešioliakaaukščių bendrabučių kompleksas Saulėtekyje* ('bendrabutis vadinamas *Niujorku* dėl pastato aukščio') 81×, *Kamčiatka – Penkiaaukščių bendrabučių kompleksas Saulėtekyje* ('Vilniaus miesto atžvilgiu bendrabučiai yra toli') 69×. Jie sudaryti pagal schemą: *oficialusis oikonimas* → *neoficialusis ergonimas* → *neoficialusis choronimas*. Šie pavadinimai įgijo oficialiųjų pavadinimų bruožų – yra dažnai vartojami, plačiai paplitę⁷, todėl pagal juos pavadinti kiti objektai.

⁶ 2020 m. Vilniaus taboras Kirtimuose nugriautas.

⁷ Neoficialiosios formos *Niujorkas* ir *Kamčiatka* vartojamos oficialiajame VU puslapyje: <https://www.vu.lt/gyvenimas-universitete/studentams/universiteto-miesteliai>.

21. (a) *Kamčiatka (Saulėtekis)* 6×: *Kamčiatka* ‘rajone yra bendrabutis, vadinamas *Kamčiatka*’
(b) *Niujorkas* || *New Yourk ’as* || *Newyorkas (Saulėtekis)* 4×: *Niujorkas* ‘rajone yra bendrabutis vadinamas *Niujorku*’

Kuriant aliuziją su kitais miestais, išryškintas tarp dviejų objektų atsiradęs skirtumas. Tokiu būdu atspindimas ironiškas, sarkastiškas santykis, priešingai nei ergoniminio pamato pavadinimai, kurių paskirtis – atpažinti vietą pagal tam tikrą objektą ir išryškinti pavadinimų orientacinį pobūdį.

Dar funkcionuoja ir neoficialieji pavadinimai, kurių sudarymo būdas traktuotinas dvejopai. Tokie NCH gali būti apeliatyvų su priesagomis *-ynas* (22b) ir *-iukas* (22c) toponimizacijos rezultatas arba onimų darybos proceso dalis. Šalia priesaginės formos *Barakynas* 2× vartojami NCH *Barakas (Saulėtekis)* 3×, kurie antrinės toponimizacijos metu yra atsiradę iš neoficialiųjų urbanonimų *Barakai* || *Barakas* (1. *Penkiaaukščių bendrabučių kompleksas Saulėtekyje*; 2. *Šešiolikaaukščių bendrabučių kompleksas Saulėtekyje*) 11×, plg. *barakas* ‘bendrabutis vadinamas *baraku* (LŽŽ, 2007, p. 26; LKŽŽ, 2012, p. 63)’. Neoficialusis bendrabučio pavadinimas perkeltas rajonui pavadinti, plg. *neoficialusis ergonimas* → *neoficialusis choronimas*. Leksiniu atžvilgiu nuomonė emociškai-ekspresyviai išreikšta žargonine leksika.

22. (b) *Barakynas (Saulėtekis)* 2×: *barakynas* ‘vieta, kurioje yra daug bendrabučių’
(c) *Centriukas (Senamiestis)* 1×: *centriukas* ‘vieta, kurioje yra rajonas’

Požiūris į pavadinamas vietas perteikiamas morfologiniu-leksiniu pagrindu: NCH pamatą sudaro nepakitusios (23a), priesaginės (23b), (23c), sudurtinės (23d) ir sudėtinės (23e) formos. Sudurtiniai (23d) ir sudėtiniai (23e) NCH vartojami retai. Pirmųjų užfiksuoti du, antrųjų – penki NCH. Tai galėjo lemti kalbos ekonomijos dėsniai – vengiama ilgų ir sudėtingų pavadinimų.

23. (a) *Bohema (Užupis)* 1×: *bohema (DLKŽe)* ‘vyksta nuolatiniai pobūviai; susiję su meninkais’
(b) *Barakynas (Saulėtekis)* 2×: *barakynas* ‘vieta, kurioje yra daug bendrabučių’
(c) *Centriukas (Senamiestis)* 1×: *centriukas* ‘vieta, kurioje yra rajonas’
(d) *Čigonkiemis (Kirtimai)* 1×: *čigonkiemis* ‘vieta, kurioje gyvena romų tautybės žmonės’
(e) *Jaunų mamyčių rajonas (Fabijoniškės)* 1×: *jaunų mamyčių rajonas* ‘rajone gyvena jaunos mamos’

Asociaciniai NCH perteikia jaunimo požiūrį į mikrorajonus. Nuomonė apie objektus dažniausiai išreiškiama neigiamai. Išskirti prasčiausiai vertinami Vilniaus rajonai: *Kirtimai* (plg. NCH *Taboras, Narkomanynas*), *Naujininkai* (plg. NCH *Bomžynas*), *Šnipiškės* (plg. NCH *Šanchajus, Lušnynas*). Remiantis kitų šalių neoficialiųjų pavadinimų tyrimais manytina, kad neigiamas požiūris gali būti interpretuotas kaip jaunimo kalbos ypatybė (Ainiala, Saarelma, Sjöblom, 2012, p. 109; Balode, Doniņa 2015, 77). Teigiamas požiūris išreiškiamas retai, plg. NCH *Šaknys (Senamiestis)* 1×: *šaknys* ‘manytina, pavadinimas

emociniu pagrindu sietinas su reikšme: *vieta, kur kas prasideda, iš kur kas kyla* (LKŽe)⁸. Greičiausiai šis NCH yra poetinis okazionalizmas, nes yra pavienis.

Mišrios motyvacijos NCH

Mišrios motyvacijos pogrupiui priskirti NCH, atsiradę maišymo (ang. *Blend, Blending*) (Urbutis, 2009, p. 355) ir žodžių žaismo būdu. Šių pavadinimų pagrindas – oficialusis choronimas (ar jo dalis) ir su pavadinama vieta asociacijos būdu susijusi leksema.

Kontaminaciniais NCH laikomi dviejų leksemų – pamatinio choronimo ir apeliatyvo ar jų dėmenų – junginiai, turintys tapačių foneminių ar ortografinių derinių, kurių sąlyjeja motyvuoja emociškai konototų lyčių atsiradimą. NCH klasifikacija sudaryta, remiantis Stefano Grieso (2004, p. 639–667), Bernardo Fradino (2015, p. 394–395) darbais, ji taikoma ir analizuojant lietuvių kontaminacinius darinius (plg. Murmulaitytė, 2014, p. 252–254; Aleksaitė, 2022, p. 173–175).

Struktūriškai kontaminantai yra vienodi. Jų pirmąjį narį sudaro pamatinis choronimas, antrąjį – emociškai-ekspresyviai konototas apeliatyvas, turintis tapatų arba panašų foneminį derinį. Antrojo žodžio fonema keičiama pirmosios leksemos fonema (24a), (24b)⁸ arba segmentu (25)⁹. Užfiksuotas vienas NCH, į kurio pirmąją leksemą įterpta antrojo pamatinio žodžio fonema (26). Šio pavadinimo antrasis narys nurodytas sąlygiškai, nes nėra aiškūs sudarymo motyvai, pažeidžiamas atpažįstamumo principas (Gries, 2004, p. 661; Beliaeva, 2019, p. 6).

24. (a) *Pašikai* (*Pašilaičiai*) 1×: *Pašilaičiai* → **Paši**[l]ai + **pašikti**

(b) *Seilėtekis* (*Saulėtekis*) 1×: **S**[au]**lėtekis** + **seilė**

25. *Fabibiškės* (*Fabijoniškės*) 1× ← **Fabi**[jon]**iškės** + **bibi**[s]

26. *Užuplis* (*Užupis*) 1×: **Užupis** + **užp**[aka]lis

Fiksuotas kontaminacinis pavadinimas, kurį sudaro pradinė pamatinio choronimo ir dviejų apeliatyvų pradinės dalys. Šis NCH perėmė grupės pavadinimams būdingą *pluralia tantum* baigmenį (27).

27. *Visušulai* (*Viršuliškės*) 1× ← **Vi**[r]-**šul**[iškės] + **vįsas** + **šulas**

NCH inventoriui būdingi žodžių žaismo (Balode, 2014, p. 65; Balode, Doniņa, 2015, p. 88) arba *semantinės reinterpretacijos* (Ignatowicz-Skowrońska, 2003, p. 296) pavadinimai. Žodžių žaismo NCH pagrindas – tapatos pradinės dalys (28a), (28b) ir sudurtinio pamatinio žodžio trumpinimas (28c), plg. vienažodį NCH (28b). Vienu atveju kalbinio žaidimo pagrindas – kirtis, perteiktas grafiškai, tikslingai siekiant suteikti žodžiui ekspresyvumo.

⁸ Šio tipo pavyzdys anglų kalboje – *cadazy*: *crazy* + *mad* (Gorica, 2019, p. 8).

⁹ Šio tipo pavyzdys lietuvių kalboje – *postkapitalipsė*: *postapokalipsė* + *kapitalizmas* (Aleksaitė, 2022, p. 177).

28. (a) *Karoliai* (*Karoliniškės*) 2× ← *Karoli*[niškės]: *karoliai*
(b) *Antanai* (*Antakalnis*) 1×: *Antakalnis*: *Antanai*
(c) *Antanų kalnas* (*Antakalnis*) 1× ← *Anta-kaln*[is]: *Antanai* + *kalnas*
(d) *Užupis* (*Užupis*) 1× ← *Užupis*: *užpis*[ti]

Kontaminacinių ir žodžių žaismo NCH sudarymo priežastys – poreikis ekspresyviai pavadinti naują ar esamą objektą, reiškinį ir kalbos ekonomijos dėsniai. Mišrios motyvacijos NCH perteikia jaunimo kūrybinį potencialą ir požiūrį į nurodomus objektus ar vietas. Kaip pastebi Ainiala (2012, p. 109), naujų, stilistiškai žymėtų neoficialiųjų pavadinimų kūrimas taip pat yra būdingas slengui.

Išvados

1. Neoficialieji Vilniaus choronimai dažniausiai sudaromi remiantis oficialiuoju choronimu (ar jo dalimi), pvz., *Fabai* (*Fabijoniškės*), pavadinama vieta, pvz., *Bomžynas* (*Naujininkai*): *bomžynas* (LKŽŽ, p. 90) ('gyvena nepasiturintys žmonės'), ir rečiau – oficialiuoju choronimu ir pavadinama vieta, pvz., *Fabibiškės* (*Fabijoniškės*) 1× ← *Fabi*[jon]*iškės* + *bibi*[s]. Sudarant neoficialųjį pavadinimą Vilniaus jaunimo kalboje pirmiausia atsižvelgiama į formos atpažįstamumą. Kiekybiškai gausiausią pogrupį sudaro motyvuotieji NCH (56 % choronimų), kurie rodo, kad dažniausiai linkstama sudaryti pavadinimus, kurie remiasi oficialiuoju pamatu. Kitas reiškinys, svarbus sudarant naują pavadinimą, – poreikis suteikti pavadinimams emocinį, ekspresyvų atspalvį. Tai rodo asociacinio pagrindo pavadinimai, kurių užfiksuota mažiau – 36 %, ir kiti pavadinimai, apimantys 8 % visų choronimų.
2. Dėl poreikio glaustai ir ekonomiškai patenkinti kasdienės komunikacijos poreikius jaunimo kalboje linkstama vartoti trumpąsias pavadinimų formas: oficialiojo pavadinimo trumpinius, priesaginius trumpinius, vienažodžius asociacinius, žodžių žaismo, kontaminacinius NCH. Šie pavadinimai rodo, kad trumpinimas yra aktualus XXI a. Vilniaus jaunimo kalbos reiškinys.
3. Asociaciniai ir mišrios motyvacijos NCH atspindi, kaip individualizuojama Vilniaus erdvė. Lietuvių jaunimas dažniausiai kreipia dėmesį į supančią aplinką – stilistiškai neutralūs pavadinimai padeda susiorientuoti mieste. Pavadinimai, kurių atsiradimo pagrindas – asociacijos, susijusios su objekto, vietos ar jų viduje esančiais asmenimis, kontekstas, vietos išorė, išreiškia požiūrį į Vilniaus dalis.
4. Motyvuotiesiems, asociaciniams, žodžių žaismo ir kontaminaciniams NCH būdingas ekspresyvumas, emocionalumas. Neigiamai vertinami Vilniaus mikrorajonai yra *Kirtimai* (plg. NCH *Taboras*, *Narkomanynas*), *Naujininkai* (plg. NCH *Bomžynas*), *Šnipiškės* (plg. NCH *Šanchajus*, *Lušnynas*). Jie nurodo Vilniaus mikrorajonuose gyvenančius (asocialius) asmenis, pastatų, rajono būklę. Teigiamai mikrorajonai vertinami retai. Polinkis pavadinamas vietas vertinti neigiamai yra jaunimo kalbos ypatybė.

Santrumpos ir ženklai

NCH	neoficialusis choronimas
←	darybos ryšys tarp vedinio ir pamatinio žodžio
	NCH užrašymo arba formų variantai
[]	trumpinamos pamatinio choronimo dalys
—	sutampančios kontaminacinio darinio pamatų dalys
:	lyginami du žodžiai, turintys tapačių segmentų

Literatūra

Ainiala, T., 2005. Urban name in use. *XXII Congresso Internazionale di Scienze Onomastiche Pisa*. AU 2, pp. 271–278.

Ainiala, T., 2008. Socio-onomastics. *Handbook of Pragmatics*, 12. Sud. Östamn Jan-Ola–Vershueren–Versluys Eline. Amsterdam, Philadelphia, John Benjamins, pp. 1–18.

Ainiala, T., 2010. Use of slang toponyms in Helsinki. *PEPIN NICOLAS–DE STEFANI ELWYS*, Eigennamen in der gesprochenen Sprache. Tübingen, Francke Verlag, pp. 101–125.

Ainiala, T., 2012. Place names and identities: the uses of names of Helsinki. *Oslo Studies. Language*, 4 (2), pp. 7–15. <https://doi:10.5617/osla.306>.

Ainiala, T., Saarelna, M., Sjöblom, P., 2012. Names in Focus: An Introduction to Finnish Onomastics. *Studia Fennica Linguistica*, 17, Helsinki: Finnish Literature Society. Prieiga: <<https://doi:10.21435/sflin.17>. <https://library.oapen.org/viewer/web/viewer.html?file=/bitstream/handle/20.500.12657/32120/617174.pdf?sequence=1&isAllowed=y>> [Žiūr. 2022-07-28].

Aleksaitė, A., 2022. *Lietuvių kalbos naujažodžių daryba (2011–2019 m. Naujažodžių duomenyno pagrindu [Formation of Neologisms in the Lithuanian Language (On the Basis of the 2011–2019 Database of neologisms)]*. *Daktaro disertacija*. Vilnius. Prieiga: <<https://talpykla.elaba.lt/elaba-fedora/objects/elaba:132642831/datastreams/MAIN/content>> [Žiūr. 2022-07-28]. (In Lithuanian).

Balode, L., 2014. On slang urbanonyms in Latvia, Lithuania and Finland. *Baltistikos centrai ir Lietuva: Baltistika pasaulio kontekste. Mokslo straipsnių rinkinys*. Sud. Ona Pitrenienė, Jurgita Trimonytė-Bikelienė, Vilnius: „Baltijos kopija“, p. 59–68.

Balode, L., Doniņa, S., 2015. Ieskats Latvijas neoficiālajos urbanonimos [An Insight into the Unofficial Urban Names of Latvia]. *Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi. Populārzinātnisku rakstu krājums*, 10. Rīga: Latviešu vālodas aģentūra, p. 77–91. (In Latvian).

Beliaeva, N., 2019. Blending creativity and productivity: on the issue of delimiting the boundaries of blends as a type of word formation. *Journal in English Lexicology*, 14, pp. 1–22. Prieiga: <<https://doi.org/10.4000/lexis.4004>. <https://journals.openedition.org/lexis/4004>> [Žiūr. 2022-07-28].

Bieńkowska, D., 1992. Oficjalne i potoczne nazwy współczesnych dzielnic i osiedli mieszkaniowych w Łodzi [Official and Colloquial Names of Contemporary Districts and Housing Estates in Łódź]. *Rozprawy Komisji Językowej*, XXXVI, p. 5–9. (In Polish).

DRLKŽ I 2011 – *Didysis rusų-lietuvių kalbų žodynas [The Big Dictionary of Russian-Lithuanian Languages]*. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras. (In Lithuanian).

Fradin, B., 2015. Blending. In: *Word formation. An International Handbook of the Languages of Europe*. 1 t. Sud. Peter O. Müller, Ingeborg Ohnheiser, Susan Olsen, Franz Rainer. De Gruyter. Monton, p. 386–413.

Gałkowski, A., 2021. Terminologiczne osobliwości wśród metanazw onomastycznych w obszarze francuskim, angielskim i włoskim [Terminological Peculiarities among Onomastic Metanames in Fren-

ch, English and Italian]. *Onomastica*, LXV, p. 55–74. Prieiga: <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.ojs-doi-10_17651_ONOMAST_65_2_4> [Žiūr. 2022-07-28]. (In Polish).

Gorica, T., 2019. Headedness in contemporary English slang blends. *Journal in English Lexicology*, 14, pp. 1–24. <https://doi:10.4000/lexis.3862>. Prieiga: <<https://journals.openedition.org/lexis/3862>> [Žiūr. 2022-07-28].

Gries, S., 2004. Shouldn't it be *breakfunch*? A quantitative analysis of blend structure in English. *Linguistics*, 42–3, pp. 639–667. Prieiga: <https://www.researchgate.net/publication/239696669_Shouldnt_it_be_breakfunch_A_quantitative_analysis_of_blend_structure_in_English> [Žiūr. 2022-07-28].

Groblińska, J., 2020. *Neoficjalne nazewnictwo miejskie Łodzi [Unofficial City Names of Łódź]*. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź. (In Polish).

Grumadienė, L., 1989. Ilgųjų ir trumpųjų balsių priešpriešos nykimas miestiečių lietuvių kalboje [The Disappearance of Opposition Between long and Short Vowels in Urban Lithuanian]. *Baltistica*, 3 (2 priedas), p. 292–296. Prieiga: <<http://www.baltistica.lt/index.php/baltistica/article/view/847>> [Žiūr. 2021-10-12]. (In Lithuanian).

ICOSe – International Council of Onomastic Sciences. Prieiga: <<http://icosweb.net/drupal/sites/default/files/ICOS-Terms-en.pdf>> [Žiūr. 2022-05-21].

Ignatowicz-Skowrońska, J., 2003. Motywy i mechanizmy kreacji współczesnych toponimów potocznych [Motives and Mechanisms of Creation of Contemporary Colloquial Toponyms]. In: *Metodologia badań onomastycznych*. Sud. M. Biolik, Olsztyn, p. 293–303. (In Polish).

Jurkštas, J., 1978. Senieji Vilniaus apylinkių vietovardžiai [Old Toponyms of the Vilnius area]. *Lietuvos TSR Mokslų Akademijos darbai*, A serija, 2 (63), p. 63–101. (In Lithuanian).

Jurkštas, J., 1985. *Vilniaus vietovardžiai [Toponyms of Vilnius]*. Vilnius: Mokslas. (In Lithuanian).

LKNDe – Lietuvių kalbos naujažodžių duomenynas [The Database of Lithuanian Neologisms]. Prieiga: <<https://ekalba.lt/>> [Žiūr. 2022-05-30]. (In Lithuanian).

LKŽe – *Lietuvių kalbos žodynas [Dictionary of the Lithuanian Language]* [interaktyvus]. Prieiga: <www.lkz.lt/> [Žiūr. 2021-11-12]. (In Lithuanian).

LKŽŽ – Kudirka, R., 2012. *Lietuvių kalbos žargono ir nenorminės leksikos žodynas [The Dictionary of Lithuanian Jargon and Unconventional Vocabulary]*. Kaunas: „Technologija“. (In Lithuanian).

LZBe – *Lietuvių žargono bazė [Base of Lithuanian jargon]* [interaktyvi]. Prieiga: <<https://www.ff.vu.lt/mokslas/elektroniniai-istekliai#duomenu-bazes>> [Žiūr. 2022-05-29]. (In Lithuanian).

LŽŽ – Zaikauskas, E., 2007. *Kalbos paribiai ir užribiai. Lietuvių žargono žodynelis [The Periphery and Outside of a Language. The Dictionary of Lithuanian Jargon]*. Vilnius: „Alma littera“. (In Lithuanian).

Maciejauskienė, V., 1973. Vilniaus miesto vietovardžiai [Toponyms of Vilnius]. *Mūsų kalba*, 6, p. 4–5. (In Lithuanian).

Murmulaitytė, D., 2018. Kontaminacija ir lietuvių kalbos naujadara [Blending and the Neologisms of the Lithuanian Language]. *Kalba ir kontekstai*, 8 (1), p. 60–70. Prieiga: <<https://etalpykla.lituanistika.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:J.04~2018~1550928790485/datastreams/DS.002.0.01.ARTIC/content>> [Žiūr. 2022-05-29]. (In Lithuanian).

Podolskaja, N. V., 1978. *Slovar ruskoy onomasticheskoy terminologiyi [Dictionary of Russian Onomastic Terminology]*. Maskva: Nauka. (In Russian).

Razmukaitė, M., 1994. Klaipėdos krašto oikonimija [Oikonomy of Klaipėda Region]. *Lietuvių kalbotyros darbai*, 31, p. 152–162. (In Lithuanian).

Razmukaitė, M., 1998. *Lietuvos priesaginiai oikonimai [Lithuanian Suffixal Names of Places]*. Daktaro disertacija. Lietuvių kalbos institutas, Vytauto Didžiojo universitetas. (In Lithuanian).

Razmukaitė, M., 2008. Pirminiai, daugiskaitiniai ir galūninės darybos Lietuvos oikonimai iš hidronimų [Primary, Plural and Inflectional Derivatives of Lithuanian Oikonyms Made from Hydronyms]. *Lituanistica*, 54, 1 (73), p. 60–72. Prieiga: <<https://etalpykla.lituanistika.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:J.04~2008~1367159946062/datastreams/DS.002.0.01.ARTIC/content>> [Žiūr. 2022-05-29]. (In Lithuanian).

Sidaravičienė, V., 2023. *Neoficialiųjų Vilniaus urbanonimų sudarymo polinkiai lietuvių jaunimo kalboje [Trends of forming Unofficial Urban Place Names of Vilnius in the Language of Lithuanian Youth]*. Daktaro disertacija (baigiama rengti). (In Lithuanian).

Sinkevičiūtė, D., 2002. Lietuvių dvikamienių vardų trumpinimo tendencijos šnekamojoje kalboje [Trends of Shortening of Two-Stemmed Names in Spoken Lithuanian Language]. *Baltistica*, XXXVII (2), p. 317–341. [https://doi: 10.15388/baltistica.37.2.728](https://doi.org/10.15388/baltistica.37.2.728). Prieiga: <<https://www.baltistica.lt/index.php/baltistica/article/view/728/667>> [Žiūr. 2022-05-29]. (In Lithuanian).

Sinkevičiūtė, D., 2006. *Lietuvių dvikamienių asmenvardžių trumpiniai ir jų kilmės pavardės [Shortening of Lithuanian Double-Stemmed Personal Names and Surnames of Their Origin]*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. (In Lithuanian).

Urbutis, V., 1978. *Žodžių darybos teorija [Theory of Word Formation]*. Vilnius: „Mokslas“. (In Lithuanian).

Vanagas, A., 1964. Dėl hidronimų darybos nagrinėjimo [Regarding the Study of the Formation of Hydronyms]. *Lietuvių kalbotyros klausimai*, 7, p. 207–220. Prieiga: <<https://journals.lki.lt/actalinguistic/lithuanica/article/view/1908>> [Žiūr. 2022-07-19]. (In Lithuanian).

Vanagas, A., 1970. *Lietuvos TSR hidronimų daryba [Derivation of hydronyms of the Lithuanian SSR]*. Vilnius: „Mokslas“. (In Lithuanian).

Vanagas, A., 1988. Perkeltiniai vietovardžiai Lietuvoje [Transferred Toponyms in Lithuania]. *Mokslas ir gyvenimas*, 5, p. 14–17. (In Lithuanian).